

Oplæg mandag den 14. marts 2016

”Handicapforståelse og kommunikationshandicap grundlæggende gennemgang”

Louise Bøttcher

Uddannelse:

2009 Ph.D Institut for Psykologi, Københavns Universitet.

2003 Cand.Psych. Københavns Universitet

Louise Bøttcher er ansat som lektor i neuropsykologi ved Institut for Læring med forskningsområde inden for specialpædagogik og handicap. Hendes forskningsinteresse centrerer sig om at undersøge og forstå børn med handicap og deres udviklings- og læringsmuligheder ud fra en kombination af det neuropsykologiske perspektiv og kultur-historisk virksomhedsteori. Aktuelt er hun i gang med et forskningsprojekt, som fokuserer på betydningen af neuropsykologiske undersøgelser i forhold til at underbygge inklusion og læring blandt børn med cerebral parese. Projektet bygger på en forståelse af at for at fremme læring og kognitiv udvikling hos børn med handicap, er det nødvendigt med et fokus på kognitive funktioner som situerede og distribuerede.

Har sammen med Jesper Dammeyer netop udgivet bogen: ”Kommunikationshandicap i et pædagogisk og psykologisk perspektiv” (maj 2015)

* * * * *

Ordet handicap er del af hverdags sproget, men hvad mener vi egentlig, når vi siger at nogen har et handicap, fx et kommunikationshandicap? I nogle tilfælde bliver det brugt til at henvise til en individuel mangel. For andre henviser det hovedsageligt til sociale barrierer for deltagelse, fx manglende hjælpemidler. Indledende vil det blive præsenteret hvordan forskellige forståelser af handicap får afgørende betydning for de muligheder, vi ser for mennesker med handicap, herunder kommunikationshandicap. I den forbindelse vil den dialektiske handicapforståelse blive præsenteret som et centralt pædagogisk redskab til at få øje på lærings- og udviklingsmulighederne i spændet mellem den enkelte persons forudsætninger og krav og betingelser i omgivelserne. I denne forståelse er erhvervelsen af sprog og kommunikativ kompetence – uanset form – fundamental i forhold til at udvikle kognitive evner, bearbejde egne oplevelser, udtrykke sine tanker og få indflydelse på sit liv. Det gælder for alle – handicap eller ej. Helt basalt handler udviklingen af sprog og kommunikation om muligheden for at opnå en viden om og forståelse af sig selv, verden og sig selv i verden. Under normale omstændigheder er den sproglige udvikling langt hen af vejen noget, der automatisk understøttes gennem børns deltagelse i sociale sammenhænge. Men forskellige funktionsnedsættelser, alene eller flere sammen, vil ofte gøre det sværere at indgå i de sociale sammenhænge, hvor sproget læres og udvikles. Derfor kan der være brug for særlig hjælp og støtte fra omgivelserne til i det hele taget at opdage og udforske de kommunikative muligheder. Formålet med at støtte kommunikation må nødvendigvis være at det får betydning for hele den personlige udvikling hos mennesket med funktionsnedsættelsen. Men det kræver, at pårørende og professionelle bliver opmærksomme på denne brede betydning, og ikke bare ser kommunikation som et instrumentelt behov.

“Language, Literacy and AAC”

Janice Murray

Reader in Community Rehabilitation

Manchester Metropolitan University

Janice has been involved in AAC related work since 1987. This includes working as a speech and language therapist in a specialist AAC assessment centre, a specialist school for children with complex communication needs and as a lecturer and researcher. She has been Chair of Communication Matters (ISAAC UK) and is currently Chair of Council for ISAAC.

Janice regularly delivers AAC related study days to practitioners in the UK. She has published several practice based papers and workbooks on AAC, language and symbol development. She has published a number of peer-reviewed articles in the area of AAC including a focus on early concept development, memory skills and symbolisation. She has been the Principal Investigator on a number of funded AAC research projects. Some of these data will be presented during the conference sessions.

* * * * *

In this session we will be exploring language acquisition opportunities when using aided communication. Specifically, we will be considering how aided communication systems can support the development of language comprehension and language use. Finally, we will address the relationship between reading and spelling skills and symbolic representation systems.

”Forudsætninger for implementering af teknologi”

Kirsten Rud Bentholm

Kirsten Rud Bentholm, Ergoterapeut og leder af Teknologi i Praksis på Marselisborgcentret i Århus

Kirsten Rud Bentholt er uddannet ergoterapeut og leder for den socialøkonomiske virksomhed Teknologi i Praksis på Marselisborgcentret i Århus.

Kirsten har over 20 års erfaring med implementering af teknologi til borgere i alle aldre. Udover kommunikationshjælpemidler arbejder Kirsten med implementering og kompetenceudvikling af forskellige former for velfærdsteknologi både til borgere og til medarbejdere på institutioner og sygehuse.

* * * * *

Hvilke forudsætninger skal være til stede ved implementering af teknologi?

Det at kommunikere eller bruge teknologi stiller krav til såvel borgere som netværk, omgivelser og teknologien selv.

Vi ser på, hvilke forudsætninger der skal være til stede, fx ved motoriske eller kognitive vanskeligheder, samt hvilke barrierer, det kan være godt at være forberedt på. Det kan være store såvel som små forhold, man kan ændre (og som kan forandre), dette kan medvirke til at skabe helt nye muligheder for at anvende teknologi.

* * * * *

Mini-seminar

Robin/ASK

Thomas Eriksen

Oplæg om Tobii øjenstyring og kommunikation

Handikram

Hvordan ser det ud på PODD-fronten lige nu: Hvad findes, og hvad er på vej? PODD via pap-tech, tablets og alternative betjeningsformer: øjenudpegning, auditiv scanning osv.

Jysk Handi

Rasmus

”Mød din leverandør af hjælpemidler”

Hvilke overvejelser og forberedelser skal man gøre sig i forbindelse med kommunikationsudstyr?

Hvilke ressourcer har bruger og familie?

Hvilket miljø skal kommunikationsudstyret fungerer i?

Hvem tager "ejerskab" af kommunikationsløsningen så den fungerer?

Telecall

Henrik

"Nem Kommunikation" er et styresystem til smartphones og tablets målrettet borgere med kognitiv funktionsnedsættelse (f.eks. demens og senhjerneskedede). "Nem Kommunikation" erstatter den fra fabrikken oprindeligt installerede, avancerede brugerflade med en ny, simpel og brugertilpasset brugerplade, hvor der kan vælges de applikationer, som borgeren har brug for. Udover en let tilgængelig telefon og en sms funktion kan det f.eks. være en kalender, som kan hjælpe borgeren med at huske sine aftaler og huske at indtage medicin, eller en billedfunktion, som kan hjælpe borgeren til at skabe sammenhæng mellem navne og kontaktpersoner. Derudover kan "Nem Kommunikation" indeholde forskellige guides til udførelse af opgaver som for eksempel at lave kaffe eller vaske tøj, samt en livshistoriefunktion, der gennem billeder kan vise brugerens, ægtefællens eller børnenes livshistorie. "Nem Kommunikation" understøtter og afhjælper mange af de udfordringer, man kan opleve i hverdagen, når man har kognitive funktionsnedsættelse. Teknologien fører til, at borgeren bliver mere selvhjulpne og kan blive i eget hjem i længere tid.

Fanøsoft

Ole Brunbjerg

Øjenstyring i Danmark de seneste 20 år med præsentation af det nyeste udstyr fra TobiiDynamox - herunder Tobii Communicator 5

Aabentoft

Dorte Aggerlin

Aabentoft A/S vil præsentere den nye mulighed for at kunne arbejde med PODD bøger på computere, hvor der er installeret Rolltalk Designer. Til at starte med vil der kunne redigeres i og printes 3 forskellige layouts. Ved brug af rivfast og vandfast papir skal der ikke længere bruges lang tid på laminering og klipning. Man

kan også vælge at købe bøgerne helt færdige, hvis man gerne vil hurtigt i gang. PODD programmet er lavet i Rolltalk Designer men forudsætter ikke, at man har stor erfaring med selve grundprogrammet.

AB Handihelp

AnneMarie

Minspeak - eksempler fra skolen. Hvad er det nu Minspeak er? Kom også og oplev nogle praktiske eksempler på introduktionen og brugen fra de skoler, hvor det bruges aktivt i klasserne.

WEEKFRAME

Weekframe er et planlægningsværktøj, som vha. dagskemaer, rutiner og pictogrammer giver støtte til en mere visuel og struktureret hverdag. Få en introduktion til hvordan værktøjet benyttes - med udgangspunkt i vores erfaringer i classesammenhæng. På seminaret vil vi gennemgå:

- Opsætning af et ugeskema.
- Hvordan værktøjet kan bruges til at hjælpe med struktur omkring daglige rutiner som f.eks. en morgenrutine.
- Vores erfaringer med Weekframe som støtte for personer med autisme og ADHD.

Carewarekompagniet

Bente Tolstrup

Den dynamiske armstøtte Edero bliver nu også bevilget som hjælpemiddel til kommunikation. Armstøtten gør armen vægtløs og gør det nemmere for brugeren at betjene et tastatur. På seminaret prøver du armstøtten og hører om vores brugere erfaringer, hvor armstøtten blandt andet har erstattet øjenstyringer.

* * * * *

Markedsplads

Mød alle forhandlerne fra mini-seminarerne samt Jadea og få en snak om deres produkter. Desuden er alle konferencedeltagere mere end velkommen til, at tage materiale som de ønsker at vise frem. Man kan blive meget inspireret af at se ting fra hinandens hverdag.

Generalforsamling

Kom og hør hvad ISAAC har arbejdet med det sidste år, og hvad der rør sig inden for området i Danmark.

Ingen bliver valgt ind i bestyrelsen med mindre man har lyst 😊

Middag

Vi mødes i restauranten til en god middag – med efterfølgende kaffe og hygge i cafeområdet (ved auditoriet)